

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande avseende Riksantikvarieämbetets rapport om Farokonventionen - Europarådets ramkonvention om kulturarvets samhälleliga värde

Statens fastighetsverk (SFV) har tagit del av Riksantikvarieämbetets (RAÄ) förslag inför en eventuell ratificering av Farokonventionen och lämnar nedanstående synpunkter och kommentarer.

Synpunkter på förslag, konsekvenser och analyser

SFV stödjer RAÄ:s rekommendation om att Sverige bör ratificera Farokonventionen. Det behövs emellertid en vägledning/handlingsplan för att implementera konventionen.

RAÄ har gjort en grundlig analys av konventionen, dess intentioner och konsekvenser av en ratificering. SFV saknar dock ett resonemang kring hur lagstiftning, exempelvis Förordning (2013:558) om statliga byggnadsminnen, kan komma att påverkas av den nya definitionen av kulturarv där kulturarvet ses som något samtida, som ständigt omdefinieras, och därmed mer flyktigt. Detta mer kortsiktiga förhållningssätt kan även tyckas stå i konflikt med förhållandet att konventionen lyfter fram kulturarvet som en viktig resurs för social och ekonomisk hållbarhet.

SFV anser det vara positivt med fokus på social hållbarhet som är ett område inom hållbar utveckling som behöver utvecklas. Här kan konventionen vara ett steg i den riktningen.

SFV instämmer med RAÄ att mycket i konventionen redan är praxis inom svensk kulturmiljövård och därmed inte ser ut till att kräva större förändringar. Men då intentionerna i konventionen är väldigt ambitiösa är det svårt att bedöma vad en ratificering kan komma att innebära i praktiken.

Ett av konventionens mål är att i större utsträckning involvera fler aktörer i värderings- och urvalsprocessen att tolka, urskilja, och berätta om kulturarvet – deltagandeperspektivet, vilket är positivt. Detta kräver dock en medvetenhet och kunskap om olika deltagandeprocesser och såväl deras möjligheter som fallgropar, samt att det avsätts tid och resurser. Vidare behöver samarbetet med s.k. Heritage Communities konkretiseras och förtydligas.

En ratificering av Farokonventionen förväntas stärka samarbete och lärande mellan de ratificerande staterna inom hela Europarådet. För att uppnå detta krävs att det finns drivkrafter och resurser. Här bör det vara möjligt att hämta erfarenheter från det arbete som har genomförts inom ramen för den europeiska landskapskonventionen.

Idag finns det många konventioner att förhålla sig till, bl.a. inom kulturarvsområdet. SFV instämmer dock med RAÄ om att en ratificering av Farokonventionen kan "betraktas som en solidaritetshandling med de länder där motsättningar och väpnade konflikter mellan olika etniska grupper har gjort kulturarvet till militära mål".

I beredningen av ärendet har kulturarvsspecialister Alexandru Babos och Erika Sjöberg medverkat. Ärendet har beslutats av generaldirektör Björn Anderson i närvaro av administrativ direktör Marja-Leena Pilvesmaa och kulturarvsspecialist Lena Flodin, föredragande.

Björn Anderson

Lena Flodin